

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Rabszolgakereskedés.

Nagy, titkolt bünei vannak korunknak, melyek a nemzet pusztításában szinte már nem is bűnök szemünkben. Az elmúlt szombaton Hencz Károly néppárti képviselő bemutatta a maga szörnyűséges undokságában a legújabbkori rabszolgakereskedést. Hivatalosan kivándorlásnak nevezik. Rettenetes adatok állanak szemünk előtt a magyar vér eláradásában. Tágranyított szemekkel, bámulva látjuk, hogy nem az elégedetlenség, nem a bírvágy, nem az új világ ezer titkos csábítása faragta meg a magyar kivándorlók százezreinek vándorbotját, hanem azoknak üzleti kegyetlensége, akik mindenáron ki akarják üresíteni, el akarják foglalni ezt a magyar hazát. S még ezt a honfoglalást is pénzért teszik!

A szociálisták, agrárpolitikusok, merkantilisták elmélete, melyek szerint a pauperizmus, a földéhség, a keresetviszonyok tengése üzi idegén világba a magyart, Hencz Károly objektív, ezer lakattal, ezer hazugsággal lezárt s mégis előkerített kiáltó vádjai alatt megdőlt. Szubvencionált rabszolgakereskedők, mint a vásárra a barmot, felhajtották az Oceánokra országunk együgyű népét. Mennie kellett, mert korbácsolta a szemfényvesztő hízlekedés, mert esztét vette a szélhámosok látszólagos becsületessége.

Igaz nagyon, hogy a törvény nem bír a becsutelenekkel.

A sok millióba kerülő szociális kormányintézkedések, törvényalkotások sőt a társadalom erőinek evangéliumi szeretetben való egyesülése a magyar faj megmentésére, valami titkos, diabolikus, elemi erő ellenmunkáján megtörtött. A kivándorlás, bár itthon jó szóval, becsületes munkával, könnyű kenyérral marasztaltuk véreinket, s bár az idegenből az embervér pusztulásának, az életerő silány elveszésének szomorú tragédiái jutottak el hozzánk, folyton nőtt, hullámai folyvást dagadtak. 1903. óta, ahogy a kivándorlási törvényt meghozták, feltartóztatlanul növekedett a magyar nemzet népvesztése. 1903-ban 97.340 mondott legnagyobb részét végbucsut Magyarországnak; 1904-ben 119.944; 1905-ben 170.430; 1906-ban 185.337, 1907-ben 203.332. Vagyis a kivándorlási törvény óta, rövid 7 év alatt a kis Magyarország 1,300.000 munkás magyar kezét vesztett el.

Oly veszteség ez, melyet semmi féle bevándorlás, még Galícia sem tud pótolni. A férfinépet, s bennök az apákat, elrabolták Amerika gyárai, leányainkat, a magyar anyákat, kihajtották „hungarák“-nak. Ily export mellett el kell pusztulnia menthetetlenül a már ma is koldus Magyarországnak. Ilyeu progresszivitás mellett nincs mentség.

A kivándorlásban, mely most már a mi szemünkben rabszolgakereskedés, hiszen Hencz kimutatta, hogy az ügynökök, — mind kiváló fajszya, önzetlen magyarok! — egy Lederer, egy Pollák, egy Fleischman, egy László-Lövy nem is lehet más, mint „jó“ magyar, horribilis fizetéseiken kívül még minden kivándorló után 9—18 koronát kaptak, óriási magyar vagyont pusztult el. Az 1 millió 300 ezer kivándorlott magyar közül 700 ezer nem jön többé haza, még meghalni sem. Ha ezek mindegyikének munkaerejét 8000 korona tőkeértéknek számítjuk, a kivándorlás okozta kár pénzben számítva 5600 millió kárt jelent Magyarországra nézve munkaerő veszteségben. Ugyancsak a nemzeti vagyont pusztulásához csaphatjuk még a kivándorlás útjára fordított azon összeget, mit az áldozatok még magyar földön kerestek s mely fejenként 250 koronára rug. Ehhez adva a még készletben lévő legalábbbb is 100 koronányi összeget, az uti költségben hazánk 7 év alatt 500 millió koronát veszített. Az összes veszteség pedig, amivel e modern rabszolgakereskedés csak az anyagiakat tekintve sujtotta országunkat, 6 milliárd korona! Az erkölcsi veszteségre pedig számok sincsenek.

S midőn mindezeket a bűnöket hangos szóval, megbélyegző vádként egy bátor képviselő, a haza végveszélyének meggátolására kipattantja az országházban, hol vannak a honmentők? Hol a kuruc hazafiság, hol a kuruc sajtó, mely Demosthenesénél nagyobb szájjal szokott felordítani, ha egy Barkóczy feláll vagy leül! Most hallgatnak, mint a dinnye a fűben.

Hej! már minálunk a magyar jellem, magyar vér olesó — mint a rossz kender . . .

Ne járjunk olyan sörcessarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a . . . BÁCSKAI NAPLÓT nem találjuk.

Andrássy törvényjavaslata ellen. Emultettük, hogy vasárnap a szerb radikálisok Ujvidéken nagy népgyűlést tartanak Andrássy választási törvénytervezete ellen. Az előkészítő bizottság, mint tudósítónk írja, lázasan dolgozik. Minden oldalról számosan jelentik be részvételüket. A határozati javaslatot szerkesztő bizottság már elkészült munkájával, s azt még a népgyűlés megtartása előtt ki nyomtatják és közléteszik.

Póttartalékosok szabadságolása. Egy bécsi ujság szerint e hó 27-én nagyobb számú póttartalékos szabadságolnak, akiknek a felségnek e hó 3-án kelt parancsa szerint szolgálatot kellene teljesíteniök. A szabadságolandók elsősorban családfentartók, tanítók, szóval olyan személyek, akiket szociális okokból a póttartalékba vezényeltek. Csak a létszámemelés céljára szükséges póttartalékosokat tartják vissza, a fölösleget ugyancsak szabadságolják. A bécsi ujság e hírrel szemben értesülésünk az, hogy a póttartalékosokat igenis bentartják. Nemesak bentartják, de viszik a határra.

Ujabb győzelem.

A katolikus népszövetség ujabb bácskai diadaláról ad hirt futaki tudósítónk. Az egymás után aratott diadalok fényes bizonyítékai annak, hogy a jó ügy érdekében kifejtett szeretetteljes, összetartó munkásság megtermi áldásos gyümölcseit.

Futakon e hó 24-dikén tartották meg az iskolaszéki tagok választását, amelynél a katolikus népszövetség először lépett föl a maga erejével, hogy az iskolaszékbe kizárólagosan csak katolikus népszövetségi tagok kerüljenek s az iskola katolikus jellegének sérthetlensége így biztosítható.

Osszesen 90 en szavaztak le s ezekből a katolikus népszövetség legelső embere 87 szavazatot kapott, hatan pedig 80-on felül. „Mind a tizennégy jelöltünk, írja tudósítónk, oly fölényrel győzött, hogy még a 14-ik tag is 52 szavazatot kapott, az ellenfél legerősebb jelöltjeivel szemben, akiknek csak 27 szavazatot jutott.

Hasonló sikerünk volt a községi képviselőválasztásnál is, mert szintén egytől-egyig a népszövetség emberei győztek.

Igy kell diadalra juttatni a katolikus igazságot.

Szent-Antal Népkönyha közgyűlése.

A szabadkai sz. Antal kenyere kath. Népkönyha csütörtökön d. u. tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a szabadkai társadalom előkelőségei teljes számban jelentek meg. A sz. Antal Népkönyha e szép látogatottsága annak a jele, hogy az egyesület egész hozzá van már növe a társadalom szívéhez kitűnő vezetése és ama széleskörű jótékonyága révén, melylyel anyomort a téli hónapokban enyhíteni igyekszik. Erdekeséget adott a közgyűlésnek csaknem az egész tisztikar restauratiója. Ozv. Lénárd

— **Életveszélyes kompátkelés.** A titeli kompátkelés — mint levelezőnk írja — majdnem két fiatal életet követelt áldozatul. A feltűnő eset a következő: A titeli hajóhidnak a kemény hideg miatti eltávolítása folytán kompátkelést hoztak forgalomba. Ez a közlekedési eszköz e hó 23-án majdnem egy egész násznépnek okozta halálát. Ugyanis Markoviss Zsárkó tanárjelölt lakodalma jött a délutáni órákban Perlosnál Titelre. Amidőn a kompából a menyasszonyos hintó kihajtott, a rozoga kijáró letörtött, a lovak a vízbe estek. Hogy a hintót nem rántották maguk után, annak köszönhető, hogy a kompon volt emberek megragadták, az istrángot és a rudat elvágták és így a lovak a partra usztak. Ijedtségén kívül más baj nem történt.

— **Bácsmezei sertések kiviteli tilalma.** A sertésvésznek megtörtént elhurocolása miatt tilos a sertéseknek Horvátországba való bevitele a bajai, apatini, almási, hód-sági, kulai, palánkai, óbecsei, topolyai, újvidéki és zombori járásokból.

— **Az ujjlenyomatokról.** A belügyminiszter legutóbb kiadott körrendeletében utasította a rendőrséget, hogy jövő évi január 1-től, amikor is bizonyos cselekmények elkövetésével ujjlenyomatot kell felvenni s ezen ujjlenyomatokat az illetők törzslapjával együtt a budapesti központi bünygyi nyilvántartó hivatalnak beküldeni, addig is, míg az ujjlenyomatok felvételére a rendőrségek megfelelő oktatást nyerne, az illető terhelteket a büntető bíróságokhoz kötelesek kísértetni, ahol ezen ujjlenyomatok felvételére az ottani személyzet már oktatást nyert.

— **A megdühödött testvér.** Ruzski Sándor ma reggel az öcsésével lakodalomból tartott haza felé. Utközben a testvérek talán részeg fővel, valamin összekaptak, s Ruzski Sándort testvére a biciskájával megszurta. A szurás megsértette a vesét is s így a mentőknek a testvéri, nemtelen düh áldozatát a Mária Valéria kórházba kellett szállítani.

Karácsonyi vásár!

Ideiglenes nagy árleszállítás karácsonyra!

Kiváló jóles könyvek teljes új példányokban

— 50 - 90% engedménnyel.

Alkalmi vétel

közérdekű művek, mesekönyvek, ifjúsági iratok és képeskönyvekből.

Diszes levélpapírok dobozokban, emlékkönyvek, képes levelezőlap-albumok, tintatartók, írómappák, iskolai táskák és irodai felszerelések nagy választékban és legjutányosabb árak mellett kaphatók

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

Pánszláv zsidók.

Az Alkotmány írja a következőket:

Igen érdekes és a zsidóságra igen jellemző hírt kaptunk a Felvidékről és ezen a gróf Andrassy Gyula belügyminiszter figyelmébe ajánljuk, hogy mielőtt végleges álláspontot elfoglalna afelett, vajjon a héber írás képesít-e a választói jogra, gondolkodjék a következő eset felett:

„Annak jellemzésül, hogy a zsidóság a tót Felvidéken minő állam- és nemzetfenntartó elem — miként ezt minap a zsidó lapok bizonyították — értesitem a t. szerkesztőjét, hogy november 22. és 23-án Nyitranovákön egy zsidó ágens járt, aki a Szakolcán megjelenő „Ludové Novini“ című pánszláv újságnak előfizetőket gyűjtött. Amit Polónyi Géza nov. 14-én a t. házban a fővárosi zsidóságról mondott, amidőn így jellemezte őket: „Ami nemzetellenes igazság csak lehet, ami erkölcsrontó és idegrontó pornografikus irodalom csak lehetséges, ami csak gyalázhat tekintélyt, vallást, tulajdont, nemzeti erőnyeket, az ma a fővárosi kebelében mindenféle zászlók alatt zsidóságra talál“, ugyanaz mind elmondható különösen a felvidéki zsidóságról is. A felvidéki zsidóságnak hekuba s magyarság hegemoniája, teljesen érzéketlen ez iránt, mert szellemi

táplálékát 90 százalék esetben német irodalmi termékek képezik. A felvidéki zsidóság nagy figyelemmel kíséri a pánszláv mozgalmat s ha eddig abban kevésbé vett részt, ez azért történt, mert az abban való részvételből eddig semmi hasznot sem látott de ha e hazaellenes mozgalom csak kissé megerősödik és látni fogják, hogy ebből is rebachot húzhatnak, bizonyos, hogy tömegesen fogják ebből is részüket kivenni, mint ahogy részüket tömegesen kiveszik a szociáldemokráciában, a szabadközmivességben, a leánykereskedésben, a pornografikus irodalomban és egyéb erkölcselenségekben. Így Kosárfalván (Trencsénmegye) midőn a megalakult fogyasztási szövetkezet nagy konkurenciát nyitott az ottani zsidóságnak; a zsidók azzal izgatták a fogyasztási szövetkezet ellen, hogy minek tőr a „tót nép“ a fogyasztási szövetkezeti boltban egy magyar embert? Es sikerült is ott a népet annyira félrevezetni és a pánszlávizmus táborába terelni, hogy e hó 15-én a pánszlávok Kosárfalván a „pluralitás“ ellen már népgyűlést akartak tartani, de a vágbeszterci főszolgabíró a népgyűlést betiltotta azon indoklással, hogy Kosárfalván és Bőronáson (szomszédfalu) a kedélyek izgatottak és a személybiztonság veszélyeztetve van azon esetből kifolyólag, hogy nemrég Kocián István kosárfalvai kántortanítót két boronási ember este megtámadta, ütlegelte úgy, hogy önvédelmére revolveréből lött, de oly szerencsétlenül, hogy Jágrik Ferenc boronási „falu rossza“ átlőtt tüdővel másnap meghalt. Hogy Kosárfalván a nép háborog, az tisztán a kosárfalvi zsidók műve. Ezek után nyilvánvaló, hogy ha Andrási törvényjavaslata úgy megy keresztül, mint ahogyan azt megalkotta s ha a héber írás is a választói jogra képesít, akkor ez a judaizmus mellett a felvidéki pánszlávizmusnak és nem a magyarságnak malmára hajtja a vizet. Ime, így fest a felvidéki zsidóság hazafisága, amelyre a zsidó lapok oly gyakran hivatkoznak szoktak.“

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemcsak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásukat eszközlik. :-:

A spiritizmus örültje.

A szellemtagadó materializmus pusztítása közben váratlanul beállt a rekió. A tévelygők, érezve tanaiknak bűnös képtelenségét, amint előbb mindent materializálni akartak, úgy egyszerre csak kényszeríteni akarták a szellemeket, nevetséges eszközök segítségével, hogy velők bizalmas érintkezésbe tartsanak föl, amely érintkezésből inkább csak elfajult kíváncsiságnak lett volna haszna. A tagadásból átsaptak az őrjöngésbe, mert a katolicizmus tanai által megkívánt türelmet, hitet, erkölcsöt, bizalmat, lelki tökéletesedést, ezeket a halál hidján az örökéletbe vezető utakat nem látták tévelygésük sötétségében.

A spiritizmusnak, a bűnös szellemidézésnek lett áldozata egy zombori fogtechnikus, Fényes Lajos, ki évek hosszú során át özvegységben élt, s hivatásának teendői mellett spiritizmussal foglalkozott.

Ugy mondogatta, azért merült e bűnös szekta tanaiba, hogy korán elhunyt feleségével beszélhessen, társaloghasson a szellemidézés révén. Feleségének szellemét naponta megjelentette, s órákhoz volt képes beszélni azokról az órákról, melyeket nevének felidézett szellemével társalognya töltött el.

Az utóbbi napokban már mást sem tett, csak folyton a felidézett szellemmel társalogni. Hétfőn végre megtévelyedett. Betegsége annyira kitört rajta, hogy kénytelenek voltak őt a zombori kórház elmebeteg osztályába szállítani. A kórházban csendesen viselkedik, nem beszél senkivel, alig eszik-iszik valamit, s teljesen azt a benyomást teszi az emberre, mintha elköltözött volna belőle a lélek. Lethargikus állapotából mi sem bírja felébreszteni.

A lelkiismeret szava.

Hasztalanul állítják föl a modern bünygyi jogászok elméletüket a lelkiismeret ellen. Nem fogják azt kiölni, s a bűnesetek óriási módon szaporodó száma csak akkor fog kevesedni, ha az emberiség nevelésében a lelkiismeret képzésének ismét visszaadják azt a helyet, melyet eddig tőle tűzel, vassal el akarnak vitatni. A lelkiismeret erkölcsi, javító erejét a következő bűneset is bizonyítja.

Sükkösdön, mult esőtörtökön virradóra ismeretlen tettes az egyik jómódu sükkösi gazdát és annak feleségét baltával súlyosan megsebesítette és azután a gazda ruhájában tovább állt.

A két igen súlyosan megsebesültet be szállították korra reggel a bajai kórházba, kihallgatni azonban eszméletlen állapotuk miatt nem lehetett. A csendőrség emiatt bizonytalanul tapogatott az ismeretlen gyilkos után megindított nyomozás közben. Tegnapelőtt váratlan esemény történt.

Kopott ruhája, lesóványodott, kétségbeesett külsejű ember kereste föl Mayer rendőrorvezetőt. Vallomást akart tenni.

— Cseszlár István, tizennyolc éves szobafestő vagyok, kezdte az ismeretlen vallomását. Lelkiismeretem nem hagy nyugtot és kényszerített, hogy bűnöm miatt magamat följelentsem. En öltem meg Sükkösdön a gazdát feleségével együtt, de hogy mért, azt nem tudnám megmondani. Igaz, hogy hajnaltáján összeeszttem a gazdával, aki éjjeli szállást adott a suba miatt, s baltával az istállóban lefűtöttem. Ez annyira megzavart, hogy berohantam a szobába, s a még ágyában fekvő asszonyt is agyonütöttem. Azután visszaakartam menni az istállóba, de mikor meghallottam a gazda rettenetes halálhörgését visszafordultam s a ruhájában megszöktem Bajára. Most itt vagyok, tartóztassanak le.

A gonosztevő nagyon megörült, mikor megtudta, hogy bűnének áldozatai nem haltak meg.

Mindenkinek tudnia kell,

hogy

Krécsi A. Nándor könyv- és papírkereskedésében

Kunetz áruház mellett

a nagy karácsonyi könyvvásár

megkezdődött.

Képeskönyvek, mesekönyvek, ifjúsági elbeszélések, ajándéktárgyak

mélyen leszállított árban kaphatók.

INNEN-ONNAN.

Egy újságíró nagy szivességre kérte Herceg Ferencet: hogy legyen a keresztpapája. Es pedig nőm afele irodalmi keresztpapája, aki az első verskötetet portálja be a halhatatlanságba.

Herceg Ferenc elvállalta a keresztapagságot és a szükséges előleges eljárások után kocsin hajtattak a templomba a keresztelő ünnepségre. Az újságíró igazi ruhasmókk volt, aki a nap minden szakában változtatta a ruháját a szigorú divatszabályok szerint. Most a lábára pillantott és felkiáltott:

— Jézus Mária.

— No, no, még egy kicsit korai ez a felkiáltás!

— Csak most látom, hogy a cipőm sárga!.. Mondja kérem Herceg ur, lehet keresztelőre sárga cipőben menni?

Herceg Ferenc elgondolkozott egy keveset, azután komolyan válaszolta:

— Igazán nem tudom; mert engem meztláb kereszteltek.

SZINHÁZ.

Műsor:

Szombat: Nóra.

Vasárnap d. u.: Vig özvegy. Este: Tatárjárás.

Istvánné urnő elnöklete alatt megejtetvén a választás, a paripási plébánossá kinevezett Fiedler Lajos helyébe társelnökké Lukácsy István szent-terézi káplán, eddigi titkár választatott meg; titkárrá az ő helyébe b. Vojnics Dezső hitoktató, Mészáros Béla zombori káplán helyébe pénztárossá Petres János, szent-terézi káplán, választmányi taggá pedig Barkács Mária urhölgy választatott meg. A választások után Lukácsy István tartotta meg székfoglaló beszédét, hirdelve a keresztény szeretet győzelmét melyet aratott a pogány világon s buzdítva gyakorlására, mely a legtisztább boldogsággal tölti el a sziveket. Petres János bunyevácul mondta el beköszöntőjét.

A közgyűlés elfogadta a jövő évi költségvetést, mely a három téli hónapra, jan. febr. márciusra 4353 koronában alapított meg; tudomásul vette, hogy az 1908 évi jan., febr., márc. hónapban kiadott 41014 adag meleg étel, ugyanannyi darab kenyér. Egész évben kiadott 37296 kiló kenyér 1908 korona értékben. A szegények száma naponként a téli hónapokban 3-400 volt, kik meleg étellel lettek ellátva.

Határozatba ment, hogy a Népkönyha téli működését január 3-án kezdi meg. Vö gyi Péter számvizsgáló felolvassa a zárszámadásokat, melyeket a közgyűlés heleslőleg tudomásul vesz s a felmentvényt a pénztárosnak megadja.

A társelnök felhívja a közgyűlés figyelmét a decz. 20 tól 27 ig tartandó iparkiallításra, ugyszintén dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök ur látogatására, ki a jövő hónapban a szabadkai hölgyeknek sz. gyakorlatokat, az uraknak conferentia beszédeket tart.

Merénylet egy tanító ellen.

Biharmegyében az utóbbi időben nagy mérvűket öltött a román nemzetiségieknek magyar ellenes tüntető magatartása.

Ennek tulajdonítják azt a támadást is, melyet Bottyán községben az állami tanító ellen intéztek.

Bottyán községben most szeptemberben állami iskolát létesítettek és Tóth Imre okl. tanítót nevezték ki az iskola vezetőjének. Azonban a falubeli románság kezdetől fogva rossz szemmel nézte a magyar tanító működését.

A gyűlölet a magyar tanító iránt napról-napra élesedett. Innen is, onnan is, fülébe jutott Tóth Imrének, hogy a románok merényletre készülnek ellene. A bátor tanító azonban mit sem adott e mende-mondákra. November 13 án aztán egy levelet kapott, mi Mezőtelegden adatott fel s benne újságból kivágott betűkkel a következő állott:

— „Ha három nap alatt le nem mondasz, megdöglesz kutya magyar.“

Még ez sem félemlítette meg Tóth Imrét s nyugodtan járt-kelt a faluban, sőt éjnek idején is, minden fegyver nélkül ment egyik-másik szomszédos faluba.

Folyó hó 23 án délután Mezőtelegdre ment az ottani tanító ismerőséhez Tóth Imre s onnan csak ugy 9-10 óra felé indult el hazafelé. Amint a hólepte országuton ballagott, egyszer csak több lövés dördült el közvetlen közelében, de őt egy golyó sem érte. A bátor tanító még ezt is csak vak fenyegetésnek s üres megfélemlítésnek vette s bátran ment tovább útján Bottyán felé.

24-én este ugy 10 óra tájt ismét uton volt. Kisjenőről, hol szintén látogatába volt ment gyalogszerrel hazafelé. Amint kiért a községből s rátért a bottyáni utra, egy emberrel, ki magát ittának tetette, találkozott. Román parasztember, kinek arca be volt kormozva belekötött a tanítóba s vele dulakodni kezdett. A dulakodás közben az ismeretlen utonálló revolvért rántott elő s kétszer rálőtt a tanítóra. Az első lövés a tanító jobb karját surolta, feltépvén a ruha ujját. A második lövést kivédte Tóth Imre félrelökve a neki irányított revolvért. Majd ismét dulakodni kezdett az emberrel, a tettes a tanító bal oldalához, körülbelül a szive

tájékára nyomta a revolver csövet s azt el-sütötte.

Midőn a lövés eldördült óriási ütést érzett oldalán, azt gondolta hogy végórája ütött. Azonban semmi baja sem lett. A lövés után aztán felugrottak mind a ketten s pár pillanat múlva ismét támadójára vetette magát, aki teljes torokkal kiabálni kezdett, látva, hogy ellenfelét nem fogja a golyó.

— Ingye... Sugye!

Erre aztán hét alak bukott fel a cserjésből, mire a tanító visszamenekült Kisjenőre.

Beérve a faluba a jegyzőhöz ment a megtámadott tanító s ott aztán kiderült, hogy az oldalába kapott lövés keresztül hatolt a ruháján s kabátja belső zsebében lévő fényképben, mely ideáljának, titkos arájának arképe volt s a tőle kapott levelezőlapokban akadt fenn a golyó. Azután a jegyzővel s több kíséreléssel a tettesek keresésére indult, de eredmény nélkül. Az ügyben ma Mezőtelegdi esendőrség a legerélyesebben nyomoz.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 27 én ülést tart, melyen a következő bácskai ügyeket tárgyalják.

Weinbut Adolf, szabadkai cég állami kedvezménye

A hódásági fonó- és kötélgyár állami kedvezményéről.

Abel Miklós és József kulai esztergályos cég államszegélyéről.

A bácskai szövőiparosok részére az 1909. évben rendezendő tanfolyamról.

Pacsér községben az eddig szeptember hó 18 án tartott országos vásárnak szeptember hó 18 ik napját megelőző hétfői napra való áthelyezéséről.

A bácsalmási cipésztanfolyamról.

Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalának átira Mohol község vasárnapjainak áthelyezése iránt beadott kérelme tárgyában.

Szabadka szab. királyi város tanácsának átirta Janowitz Adolf szabadkai lakos zálogház nyitása iránt beadott kérelme tárgyában.

Ujvidék szabad királyi város polgármesteri hivatalának átirta az országos vásár terének áthelyezése tárgyában.

Szabadkai felsőkereskedelmi iskola felügyelő bizottságának kérelme segély iránt.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, tartozásaikat beküldeni sziveskedjenek.

HIREK.

Meghívó!

A „Szabadkai Keresztény Szociális Egyesület“ folyó hó 29-én (vasárnap) délelőtt fél 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: A kongresszusi kiküldötnök megválasztása. Az ügy fontosságánál fogva kéretnek a tagok a pontos megjelenésre.

Az elnökség.

— **Fehérkereszt egyesület választmányi ülése.** A szabadkai fehérkereszt egyesület tegnap este tartotta választmányi ülést Birkáss Gyuláné urnő, elnöknő lakásán. Ez a társadalmunkban a gyermekvédelem s a szegények segélyezése körül oly nagy áldással működő egyesület ismét kiváló jelét adta annak, mennyire átérzi nemes hivatását, mennyi ügybuzgalommal iparkodik a nyomor s szenvedés kínzó sebeit enyhíteni. A karácsonyi segélyekre mintegy hatszáz koronát szavazott meg melyet az elnöknő és a választmány tagjai fognak kiosztani.

Együttal elhatározta az ülést, hogy a magyar királyi állami gyermekmenhelyen, azoknak a szegény gyermekeknek, kik elhagyatottságuk mellett még a betegség kínos gyötrelmeit is szenvedik, díszes karácsonyfát állít. Ennek az ünnepélye december 23 án lesz az állami gyermekmenhelyen, délután fél négy órakor, a melyre már most meghívja az elnökség az egyesület rendes és választmányi tagjait. Több segélyezés megszavazása után különös figyelmére méltatja a december 20-27-ig rendezendő iparkiallítást, s dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök urnak látogatását, ki a jövő hó elsején lelki gyakorlatokat tart városunk hölgyközönségének.

— **A kormány a városoknak.** Ugy látszik, hogy a kormány mégis csak akar valamit tenni a városok érdekében, hogy az állam részére teljesített szolgálmányok ellenében a városoknak kárpótlást nyujt. Beláták a kormánytól is, hogy a városok állami támogatás nélkül nem képesek teljesíteni azokat a kiadásokat, amelyeket a fejlődés rájuk parancsol. A belügyminiszter leiratot intézett a városokhoz s így Szabadka városához is, hogy december 15-ig terjesszék fel a városok adózási és vagyoni viszonyainak és az alkalmazottak illetményeinek táblázatos kimutatását, teljes részletességgel. A leirathoz mellékeli a táblázatos kimutatás mintáját is.

— **A baja-bátaszéki vasút teherpróbája.** Bajáról jelentik: Szorgos és serény munka folyik ezidőszert e bajai Dunahidnál. Miután a hid munkálatai teljesen befejeztettek, most eltávolítják a hidról és a hid mellől az összes állványokat és teljesen szabaddá teszik mindentől. Ez a nagy munka nagyon is fontos alkalmából történik. December hó 9 én nagyjelentőségű esemény történik a baja-bátaszéki Dunahidon. Ezen a napon tartják meg a hid teherpróbáját. Ennek megtörténte után alig áll valami útjában a hid megnyitásának. Ha a baja-szabadkai és a bátaszéki-dombovári vonal elsőrangú munkálatai elkészülnek, így május elsejére átadhatják az országos fontosságú vonalat a forgalomnak.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a bácsföldvári polgári kaszinó egyesület alapszabályait bemutatási záradékkal ellátta.

— **Eljegyzés.** Ényi Dümötör Aladár dr. apatini járásbíró eljegyezte Dombovits Mariska kisasszonyt Apatinban.

— **Ujvidéki munkásházak.** Ujvidék város tudvalevőleg elhatározta, hogy 250.000 korona összeggel munkásházakat épít. A földmívelési miniszter értesítette a várost, hogy ehhez 30 éven át évi 5000 koronával járul hozzá.

— **Ujtítás az express és az utánvételes Ausztriába szóló ajánlott leveleknél.** A közönséget is érdekő ujtítást léptetett életbe a postaigazgatás vezetősége. Eddig az express leveleket, hogy az azonnali kézbesítésnek szembeötülő jele legyen rajtuk, színes, rendszerint piros írónnal keresztben áthuzták a feladók, vagy a póstahivatal tette ezt meg, hol a levél feladásra került. E megjelölés azonban hátrányosnak bizonyult. Ugyanis több külföldi postaigazgatás területén ugyanigy jelölik azokat a leveleket miket nem lehet kézbesíteni valami okból s így, mint térti levelek, a feladó helyre visszaküldetnek. Emiatt megtörtént több alkalommal, hogy Magyarországon feladott express leveleket meg sem próbálták a külföldön kézbesíteni, hanem, mint kézbesíthetlent, visszaküldték. E tévedések elkerülése végett tehát ezentul az express feladott leveleket egyáltalán nem kell színes írónnal átkeresztezni, hanem enyhett az „express“ felírású bélyegzővel látják el azokat a postahivatalban. Az Ausztriába szóló utánvételes ajánlott leveleknél december elsejétől azt az ujtítást léptették életbe, hogy azokat ezentul utánvételi lappal nem kell felszerelni, hanem azt a rendeltetési osztrák postahivatal fogja kiállítani. Ez az ujtítás főképp a nagyobb cégeket érdekli, kik az utánvételes ajánlott levelet maguk szokták felszerelni.

Elsőrendű makói
vöröshagyma
és fagymentes
BURGONYA
bármily mennyiségben kapható
Czigler Gyulánál
Szabadka. 644-5-5

11252/1908. tkv. sz.

652-1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr. Reisner Lajos szabadkai lakos önkéntes árverési kérvénye folytán a Szabadka városban fekvő szabadkai 13189. sz. betétben, 3147/2. hrsz. alatt foglalt IV. kör, 60. öi. számú ház és 93 négy-szögöl udvar 1/3 részére az árverést 2688 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi december hó 18. napjának d. e. 10 órájkor a kir. törvényszék 22. számú árverési helyiségében megtartandó árverésen 1344 koronán alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 20 százalékát vagyis 537 koronát az 1908. évi XVI. t. c. 25. §-a értelmében készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bűnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1908. évi október hó 5. napján.
A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Domány, kir. tszéki bír.

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
:: közre tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában
megrendelhető:

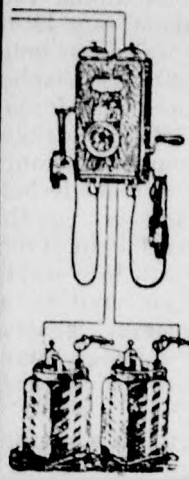
HÁREMŰ.

Bácskai tárgy regény.

Irta: Dugovich Imre.

Ára 2 korona.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-52

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

ÁRVERÉS.

Horgosi állomásfőnöknél 2 darab
(egy és két hónap múlva ellő) faj-
tehen, 3 darab üsző és különféle ki-
tűnő takarmány: hereszéna, réti széna,
árpaszalma és burgundi cékla novem-
ber hó 29-én délután 3 órakor
önkéntes árverésen el fognak adatni.

647-2-2

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

Van szerencsém a n. é. vevőközönség-
nek szives tudomására hozni, hogy a saját
méhészetemben termelt, a legjobb és leg-
tisztább

MÉZEK

kaphatók kilógramonként a következő árak
mellett:

Akácfa-méz I.-ső rendű 1 K 40 f.
 II.-od rendű 1 „ 20 „
Vegyes virágméz I.-ső rendű 1 „ — „

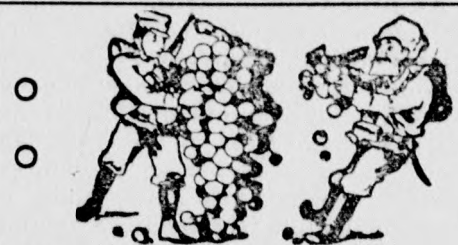
Teljes tisztelettel

Berkes András

méhész.

630 11-5

(a Városligettel szemben).

Szőlőoltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva legdusabb
választékban a már évek óta elsőnek és leg-
megbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes 46. sz. (Nagyküküllőmege).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország minden részé-
ből érkezett elismerő levelek. ennél fogva minden
szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az
ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg
bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep fel-
tétlen megbízhatóságáról. 551-84-11

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus
irodalomban is jelentős helyet vívott ki
magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép
magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy
a mi litteraturánkban is tért hódítson. —
S mit foglal magában a könyv? Mikor ol-
vassuk, úgy érezzük magunkat, mintha
angyal szárnyak emelnének a magasba, a
honnán egy pillantással áttekinthetjük
mindazt, mi szent hitünkben foglalva van.
Méltó, hogy helyt találjon minden kath.
könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vá-
szonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat
mint szövetkezetről Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

— Az —

Antikrisztus csodája

Irta:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ara a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1-1 korona.